GAZETA TRANSILVANIEI

REDACŢIUNEA ŞI ADMINISTRAŢIUNEA: BRAŞOVŬ, piaţa mare Nr. 22.

„GAZETA" IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe şése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România şi străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe şése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ XLIX.

SĔ PRENUMERĂ:
la poşte, la librării şi pe la dd. corespondenţĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. şi timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicar

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 132. Sâmbătă, 14 (26) Iunie. 1886.

Braşovŭ, 13 Iunie 1886.

Mare fierbere a produsŭ în România proiectulŭ de convenţiune consulară cu Germania, ce l'a depusŭ cabinetulŭ Brătianu pe biuroulŭ camerii. Aḍĭ ni se telegrafiază din Bucuresci, că oposiţiunea coalisată a voitŭ sĕ pună la cale o demonstraţiune grandiósă în contra acestei convenţiunĭ. Se pare că întrunirea oposiţiunei, ce era convocată pe ḍiua de erĭ în cestiunea convenţiei consulare, a datŭ nascere acestei faime.

Adevĕrŭ este însă, că spiritele suntŭ fórte iritate din causa combaterei ce a întêmpinat'o numita convenţiune în pressă, şi acéstă iritaţiune nu se mărginesce la cercurile oposiţionale, ci s'a deşteptatŭ o îngrijire generală.

Apelulŭ comitetului oposiţiunii, prin care se convócă adunarea memorată, arată situaţiunea într'o lumină periculósă, căcĭ se ḍice că prin convenţiunea consulară subscrisă la Berlinŭ de representantulŭ României şi alŭ imperiului germanŭ se violézá articululŭ 7 din constituţiune; se decapitéză suveranitatea ţĕrii; se calcă vechile ei drepturĭ strămoşescĭ; se'ntemeiază în modŭ legalŭ jurisdicţiunea consulară, care se impune numai popórelorŭ barbare; se sustragŭ cetăţenii românĭ dela instanţele judecătorescĭ ale ţĕrii, spre ai face justiţiabilĭ ai tribunalelorŭ, consulilorŭ şi impiegaţilorŭ consulatelorŭ strĕine; se înfiinţéză unŭ statŭ în statŭ, se dă ţéra pradă unei colonisărĭ cu Germanĭ şi cu protegiaţĭ germanĭ.

Publicămŭ mai josŭ acei articulĭ din convenţiunea memorată, pe carĭ se întemeiază mai vêrtosŭ aceste acusaţiunĭ ale oposiţiunei. Fără a mai cerceta, décă ele suntŭ deplinŭ basate, séu nu, vomŭ trebui sĕ mărturisimŭ, că memoraţii articulĭ cuprindŭ *escepţionale concesiunĭ* în favórea Germaniei.

Ce e dreptŭ foile guvernului românŭ accentuéză, că concesiunile din cestiune se facŭ reciprocŭ şi României de cătră Germania, în convenţiune. Deosebirea este însă bătătóre la ochĭ. Românii n'au interese de colonisare în Germania, dér Germanii au şi urmărescŭ asemenea interese în România; despre acésta nu mai póte fi nicĭ o îndoiélă, nicĭ pentru oposiţionalĭ, dér nicĭ pentru guvernamentalĭ.

In privinţa acésta convenţiunea consulară stabilesce unŭ principiu fórte prejudiţiosŭ intereselorŭ şi drepturilorŭ României, şi care pentru ea nu posede nicĭ o importanţă de reciprocitate, pentru că în Germania abia trăesce icĭ colo câte unŭ supusŭ românŭ, afară de studenţii dela universităţĭ şi de personalulŭ legaţiunilorŭ şi consulatelorŭ. Şi acestŭ principiu e, că status-ulŭ personalŭ sĕ nu se deosebéscă de celŭ *realŭ*, puindu-se dreptulŭ de succesiune *şi în privinţa averii mobile şi imobile* sub legile acelei ţĕrĭ, de care se ţine respectivulŭ supusŭ. Astfelŭ prin moştenire supuşii germanĭ potŭ dobêndi proprietăţĭ rurale în România, ceea ce le este interḍisŭ prin articululŭ 7 din constituţiune, de care vorbesce apelulŭ oposiţiunei române. In numita convenţiune se mai stabilesce afară de acésta unŭ privilegiu pentru cei carĭ, deşi nu suntŭ supuşĭ germanĭ, stau sub protecţiunea Germaniei, făcêndu'i sĕ se bucure şi ei de avantagiele convenţiei.

Se ḍice, că ministrulŭ Ferechide ar fi declaratŭ în şedinţa secretă a senatului, că însuşĭ împĕratulŭ Germaniei ar fi cerutŭ sĕ i se susţină dreptulŭ de protecţiune şi faţă cu acei Germanĭ, care şi l'au perdutŭ după legile române. Se întăresce mai departe dreptulŭ de protecţiune alŭ Germaniei asupra bisericelorŭ şi scólelorŭ germane din România. Bine că d-lŭ Ferechide sĕ fi asiguratŭ că în ţéră nu se află aḍi mai multŭ de 300 de supuşĭ germanĭ; dér câţĭ sĕ vorŭ afla mai târḍiu acolo décă li se vorŭ da privelegii comerciale şi politice, acésta nicĭ că se póte aḍi prevedé.

Nu e mirare, décă în asemenĭ împrejurărĭ nicĭ chiar junimiştii, carĭ adeseorĭ şi-au manifestatŭ simpatiele lorŭ faţă cu Germania, nu suntŭ mulţămiţĭ cu convenţiunea consulară presentată camerii.

Ḍilele următóre ne vorŭ arĕta décă guvernulŭ românŭ a comisŭ séu nu o mare greşélă încheiândŭ acéstă convenţiune.

Étă articulii din convenţiunea consulară a României cu Germania, despre carĭ amŭ vorbitŭ mai susŭ:

Art. VII. Consulii generalĭ, consulii, viceconsulii séu agenţii consularĭ vorŭ putea, în exerciţiulŭ funcţiunilorŭ ce ocupă, sĕ adreseze autorităţilorŭ circumscripţiunelorŭ consulare pentru a reclama în contra orĭ-cărei infracţiunĭ făcută tratatelorŭ séu convenţiunilorŭ esistente între ambele părţĭ şi în contra *orĭ-cărei nedreptăţirĭ de care s'ar plânge vre-unŭ supusŭ alŭ statului, care i-a numitŭ.* Dacă reclamaţiunile lorŭ nu arŭ fi luate în sémă de aceste autorităţĭ, ei potŭ recurge, în lipsa unui agentŭ diplomaticŭ alŭ ţerei lorŭ, la guvernulŭ centralŭ alŭ ţĕreĭ unde işĭ au reşedinţa.

Art. XIII. — In casŭ de mórte a unui Germanŭ în România, séu a unui Românŭ în Germania într'o, localitate unde reşede junŭ consulŭ generalŭ, consulŭ, vice-consulŭ sau agentŭ consularŭ al statului căruia apar ţine defunctulŭ séu în apropierea acesteĭ localităţĭ, autorităţile locale suntŭ *datóre a înştiinţa imediatŭ autoritatea consulară.* Asemenea autoritatea consulară va înştiinţa pe autorităţile locale cândŭ ea va fi cea d'întâiŭ informată despre casulŭ de mórte.

Art. XXI. — Décă la espirarea terminului fixatŭ prin art. XVIII. nu există nicĭ o reclamaţiune în contra succesiunei, precum şi nicĭ o pretenţiune de ereditate séu delegatŭ, prevĕḍute de aliniatulŭ alŭ 3-lea alŭ art. XXIII, autoritatea consulară, după ce a achitatŭ, conformŭ legilorŭ ţĕrei, tóte cheltuielile şi dările care cadŭ în sarcina succesiunei, va intra în modŭ definitivŭ în posesiunea succesiunei pe *care o va lichida şi o va transmite celorŭ în dreptŭ, fără a avé se dea vr'o sémă altŭ cui-va de câtŭ guvernului ei.*

Art. XXIII. — *Dreptulŭ de succesiune precumŭ şi împărţirea bunurilorŭ lăsate de defunctŭ suntŭ supuse în tóte casurile legilorŭ ţĕrei lui.*

Tóte pretenţiunile privitóre la dreptulŭ de succesiune şi la împărţirea moştenirii vorŭ fi judecate de tribunale séu de alte autorităţĭ competente ale aceleiaşĭ ţĕrĭ şi conformŭ cu legile acesteia.

Décă însĕ înaintea expirării termenului fixatŭ prin art. XVIII unŭ supusŭ alŭ statului unde s'a deschisŭ succesiunea va ridica vre-o pretenţiune de succesiune séu de legatŭ asupra moştenirei, decisiunea va fi de competinţa tribunalelorŭ séu altorŭ autorităţĭ competente ale acestui statŭ.

Art. XXVI. — Dispoşiţiile presentei convenţiunĭ se vorŭ aplica de o potrivă şi la succesiunele unui supusŭ alŭ unuia din ambele state, care decedatŭ, afară din teritoriulŭ celuilaltŭ statŭ, *ar fi lăsatŭ pe acestŭ teritoriu o avere mobiliară séu imobiliară.*

Art. XXVIII. — Funcţionarii consularĭ ai Imperiului germanŭ rĕmânŭ exclusivŭ îndrituiţĭ *a institui pentru supuşii germanĭ în România tutele şi curatele, a numi, a priveghia şi a destitui tutorĭ şi curatorĭ*, precum şi a lua orĭ-ce alte mĕsurĭ reclamate pentru îngrijirea persónei séu a averei pupililorŭ. Asemenea şi funcţionarii consularĭ ai României vorŭ avé aceléşĭ atribuţiunĭ pentru supuşii românĭ în Germania.

Acéstă convenţiune va intra în vigóre la o lună după schimbarea ratificaţiunilorŭ, şi va fi valabilă la timpŭ de ḍece anĭ. Pe lângă convenţiune, mai este şi unŭ protocolŭ subsemnatŭ de împuterniciţii ambelorŭ părţĭ contractante: G. *Vĕrnav-Liteanu* pentru România, *Berchem* pentru Germania, şi care cuprinde următórele dispoşiţiunĭ:

1). Nicĭ o schimbare nu va avé locŭ în condiţiunea actuală a *comunităţilorŭ bisericescĭ şi şcolare séu a şcólelorŭ* acestorŭ comunităţĭ aflătóre în România sub protecţiunea Germaniei;

2). Persónele carĭ se găsescŭ actualmente în România, *sub protecţiunea Germaniei, fără a fi supuşĭ ai Imperiului*, se vorŭ bucura pe timpulŭ vieţei lorŭ în tóte privinţele de aceléşĭ drepturĭ ca şi supuşii germanĭ. *O listă dn aceste persóne va fi comunicată de cĕtră guvernulŭ germanŭ celui românŭ.*

„Naţiunea", organulŭ d-lui Dimitrie Brătianu, scrie cu privire la acéstă convenţiune:

„Tóte guvernele de până aci au înţelesŭ că proprietatea rurală este garanţia de căpetenia a naţionalităţii nóstre contra invasiunilorŭ strĕine. Pe câtŭ timpŭ pămêntulŭ, singura nóstră bogăţiă statornică, va fi în mânile nóstre, vomŭ puté sĕ luptămŭ cu succesŭ contra încercărilorŭ strĕine de a ne cutropi. Când însĕ acestŭ pămêntŭ plămăditŭ cu sângele a sute de generaţiunĭ va trece în posesiunea altora, atuncĭ noi vomŭ ajunge robĭ în propria nóstră ţĕră.

Ei bine, în contra acestei garanţii a naţionalităţii nóstre, guvernulŭ încheiă o convenţiune cu Germania în virtutea căreia, proprietăţile strĕinilorŭ aflătorĭ în ţĕră se vorŭ regula nu după legile românescĭ, ci după cele germane.

Nu numai atâtŭ. Moştenirea, la care vorŭ avea dreptŭ Germanii din ţĕră séu chiar supuşii Germanĭ, se va hotărĭ nu numai de cătră legile statului germanŭ, ci chiar de tribunalele germane. Şi prin urmare, décă unŭ Românŭ va avé óre care pretenţiunĭ la acea moştenire elŭ va fi datorŭ sĕ se adreseze nu la tribunalele ţĕrii sale, ci la „autorităţile competente" ale ţĕrii strĕine.

Dér aci nu s'a sfîrşitŭ totulŭ. Agenţii consularĭ au puterea şi dreptulŭ de a face acte autentice şi executorii nu numai pentru Germanĭ séu supuşii germanĭ ci şi pentru Românĭ, şi chiar în casŭ de transmitere a unei proprietăţĭ immobiliare.

Décă cumva tribunalele nóstre n'arŭ voi sĕ încuviinţeze vêndarea unei proprietăţĭ rurale cătră unŭ strĕinŭ, autentificarea consulatului germanŭ va fi de ajunsŭ. Cine nu se va mulţumi cu acéstă vênḍare, va puté sĕ se judece în urmă pentru desfiinţarea ei.

Convenţiunea consulară cu Germania nimicesce art. 7 din constituţiune şi permite trecerea proprietăţii imobiliare dela noi din ţĕră în mânile strĕinilorŭ. Tóte străduinţele nóstre de a păstra pămêntulŭ în mânile nóstre şi de a opri pe streinĭ sĕ se incuibeze la ţĕră suntŭ contracarate în modulŭ celŭ mai invederatŭ De aci înainte se deschide pórta cea mare a împroprietăririi tuturorŭ evreilorŭ, carĭ vorŭ alerga la protecţiunea germană. Legile nóstre nu vorŭ avé nicĭ o putere de a împedeca acéstă înstrĕinare a pămêntului şi art. 7 din constituţiă rĕmâne o curată ilusiune.

Rĕposatulŭ Marţianŭ, singurulŭ statisticŭ ce amŭ avutŭ, publicase în anul 1860 o broşură, pe atâtŭ de bine scrisă pe câtŭ de bine gândită, *contra coloniştilorŭ germanĭ*. Marţianŭ atrase atuncĭ pentru întâia óră luarea aminte a Românilor asupra tendinţelorŭ Germaniei de a câştiga o influenţă decisivă în ţĕrile dela Dunăre. Germania ca putere culturală şi industrială caută în tóte modurile sĕ ajungă până la Marea Négră, căcĭ acésta îi deschide largulŭ lumii orientale şi-i asigură prosperitatea ei economică. Spre Orientŭ dér, spre Dunărea de josŭ, trebue sĕ se întindă influenţa ei politică precum şi cea comercială o pune în posesiunea celorŭ mai marĭ avantagie comerciale, cea consulară îi va acorda privilegiile politice, după carĭ ea umblă de atâta vreme. Curentulŭ migraţiunii germane va părăsi de aci înainte calea Americei spre a se înfunda în bogatele câmpii ale României, unde convenţiunea consulară le asigură folóse necalculabile.

Sĕ bage bine de sémă cei ce conducŭ în acestŭ momentŭ destinele ţĕrii nóstre. Ca poporŭ de viţă latină, noi trebue sĕ căutămŭ totŭ sprijinulŭ culturalŭ alŭ popórelorŭ înrudite cu noi, chiar décă cu ajutorulŭ culturei germane amŭ puté sĕ îndreptămŭ câteva din defectele caracterului nostru naţionalŭ. Faţă cu situaţia nóstră politică şi geografică, este înţeleptŭ, este neapĕrată ca totŭ ce este caracteristicŭ germanŭ în viéţa nóstră publică, sĕ lŭ înlăturămŭ din modulŭ nostru, şi prin

instituţii proprii ale nóstre sĕ ne apărămŭ în contra înrîurirei Germanilorŭ fără ca pentru acésta sĕ avemŭ duşmăniă pentru dênşii. Interesele nóstre cele mai scumpe reclamă ca noi sĕ rĕmânemŭ stăpânĭ pe pămêntulŭ nostru şi sĕ nu permitemŭ unei autorităţĭ strĕine a lua drepturile autorităţilorŭ pămêntene!“

Espulsarea prinţilorŭ francesĭ.

Discusiunea asupra proiectului de lege privitorŭ la espulsarea prinţilorŭ s'a terminatŭ precum scimŭ şi în senatŭ. După ce au vorbitŭ mai mulţĭ, pro şi contra, a luatŭ cuvêntulŭ ministrulŭ preşedinte Freycinet, care ḑise între altele: „Cine a mai pomenitŭ în cursulŭ istoriei unŭ guvernŭ, care sĕ ḑică cătră nisce pretendenţĭ: poftiţĭ şi vĕ aşeḑaţĭ lângă mine şi întrebuinţaţĭ tóte mijlócele spre a mĕ rĕsturna! (Aplause sgomotóse). Cei ce voiescŭ sĕ rĕstórne republica, şi sĕ se sue pe tronulŭ Franciei, aceia nu potŭ pretinde ospitalitatea republicei. (Viue aprobărĭ în stânga.) Rĕmânerea prinţilorŭ în ţéră era condiţionată de cea mai mare reservă, pe care însĕ ei n'au observat'o. Câtŭ pentru originea legii ministrulŭ asigură, că ea a eşitŭ din iniţiativa guvernului, care ia responsabilitatea sa, înaintea ţĕrii şi a istoriei. (Aplause în stânga). Ministrulŭ protestéză în contra insinuării, că s'ar gândi la confiscarea averii prinţilorŭ. „Ce se va întêmpla peste 50 de anĭ, ḑise elŭ, nu sciu, dér potŭ sĕ ve spunŭ, că confiscarea averii n'are nimicŭ de a face cu cestiunea espulsării.“ In fine apeléză la senatŭ, ca nu cumva sĕ respingă legea, ḑicêndŭ, »că décă senatulŭ ar respinge-o, tótă lumea ar ḑice, *că republica a fostŭ învinsă şi că causa prinţilorŭ a triumfatŭ.* (aprobărĭ sgomotóse în stânga.)

Ducele de *Audifreth Pasquier* din drépta a vorbitŭ se înţelege în contra legii, pe care o combătuseră numai unii membrii din centrulŭ stângŭ. »Prinţii, ḑise ducele, carĭ au unŭ trecutŭ gloriosŭ, sĕ vorŭ duce peste graniţă şi aicĭ vorŭ lăsa pe comuniştĭ, carĭ suntŭ amnestiaţĭ, cu tóte că ajutândŭ Prusiei, ei au aprinsŭ Parisulŭ, şi de carĭ póte guvernulŭ va asculta. Acesta este unŭ faptŭ, care indignéză adêncŭ consciinţa publică. (aplause în drépta.) Vorbitorulŭ apeléză nu la clericalĭ, ci la Francia liberală, ca sĕ respingă acésta lege escepţională.“

Cu tóte acestea liberalii au primitŭ legea cu 141 contra 107 voturĭ adecă cu 34 voturĭ maioritate. Au votatŭ pentru espulsare şi 2 generalĭ, Faidherbes, care a fostŭ adusŭ pe scaunŭ în sală, fiindŭ paralisatŭ, şi generalulŭ Farre; ei au fostŭ aclamaţĭ de stânga republicană.

Rusia şi Bulgaria.

„Journal des Débats“ primesce următórele dela corespondintele sĕu din Berlinŭ:

Articolulŭ pe care-lŭ publică »Journal de Sant Petersburg« cu privire la discursulŭ cu care principele Alexandru alŭ Bulgariei a deschisŭ Sobranja din Sofia este fórte viu comentatŭ în cercurile diplomatice şi politice din Berlinŭ.

Principele ar fi fostŭ scuzatŭ, décă s'ar fi mărginitŭ în a vorbi de faptele rĕsboinice ale armatei bulgare şi de sacrificiile enorme făcute de naţiune; dér a adăugatŭ, că aceste fapte au făcutŭ sĕ dispară tóte piedecile şi greutăţile şi că au o influinţă preponderantă pentru satisfacerea aspiraţiunilorŭ legitime ale Bulgariei.

Cancelaria rusă a fostŭ lovită în modŭ fórte simţitorŭ prin aceste frase, căcĭ tocmai guvernulŭ ţarului a fostŭ, care a creatŭ aceste piedecĭ şi greutăţĭ. Mai multŭ, guvernului rusŭ nu-i place sĕ constate prin discursulŭ pronunţatŭ la Sofia că unirea atâtŭ de multŭ aşteptată a Bulgariei şi a Rumeliei orientale este făcută, cum voiesce sĕ dovedéscă întrunirea în adunarea naţională a represintanţilorŭ naţiunei bulgare de dincolo şi dincóce de Balcanĭ.

Cu tóte acestea, nu trebue a esagera însemnătatea sarcasmelorŭ adresate de »Journalŭ de Saint-Péterşburg“ principelui Alexandru, care ar trebui, după organulŭ oficiosŭ rusŭ, sĕ arate mai multă înţelepciune şi mai puţină trufiă, în locŭ de a atinge susceptibilităţile legitime. Sciu dintr'unŭ bunŭ isvorŭ, că în cercurile politice bine informate din Berlinŭ, nu se crede că discursulŭ principelui Alexandru sĕ pótă avé urmărĭ seriose şi sĕ fiă privitŭ la St.-Petersburg ca o provocare făcută guvernului rusŭ, ceea ce s'ar fi pututŭ conchide din organulŭ oficiosŭ. Aicĭ însĕ se vede, în articolulŭ din „Journal de Saint-Pétersburg«, unŭ avertismentŭ datŭ guvernului bulgarŭ pentru viitorŭ, când va fi vorba de noulŭ Statutŭ alŭ Rumeliei orientale. Atuncĭ nu mai are sĕ nască unŭ conflictŭ seriosŭ, décă principele Alexandru ar voi sĕ accentueze pré multŭ independinţa şi autonomia naţiunei bulgare.

Foile rusescĭ despre ministrulŭ Tisza.

Foile rusescĭ se ocupă de starea lucrurilorŭ în Austro-Ungaria. Ele găsescŭ, că monarhia nóstră e slabă şi că vinovaţĭ de acésta suntŭ Maghiarii. Corespondentulŭ din Viena alŭ fóiei „Novoje Vremja“ vorbesce despre planurĭ ce le urmăresce ministrulŭ Tisza, d'a desmembra órecând monarhia, căcĭ în acestŭ momentŭ nu îndrăsnesce. Etă ce ḑice elŭ:

Planulŭ lui Tisza este d'a isola Ungaria astfelŭ, încâtŭ în casulŭ unei catastrofe comune se pótă deslega uşorŭ legătura cu Austria, ca sĕ pótă duce o esistenţă de sine stătătóre. Şi acéstă nisuinţă a 'sa nu este îndreptată nicidecum în contra dinastiei, căcĭ în Ungaria se consideră ca unguréscă-naţională; şi grija principală a lui Tisza este îndreptată într'acolo, ca sĕ investéscă dinastia cu unŭ astfelŭ de caracterŭ. Totulŭ arată, că Tisza vrea sĕ amâne câtŭ sĕ póte acestŭ momentŭ; elŭ are trebuinţă de puterea şi de autoritatea întregei monarchii, pentru ca sĕ 'ntăréscă şi sĕ asigure în Ungaria pe deplinŭ domnia Maghiarilorŭ asupra celorlalte popóre, precum şi ca sĕ pregătéscă în peninsula balcanică politica unguréscă de sine stătătóre. Aceste ţelurĭ încă nu s'au ajunsŭ şi deslegarea legăturei ar fi acum încă fórte periculósă. Celŭ ce a vĕḑutŭ pe Tisza, cum a învinsŭ adeseorĭ crisele ce-lŭ ameninţau — aşa d. e. în 1883 — probabilŭ că va găsi, că Tisza va sci şi acum sĕ-şĭ realiseze planurile sale. Eu socotescŭ însemnătatea lui Tisza astfelŭ, că eu, câtŭ timpŭ trăesce elŭ, nu credŭ într'o seriósă periclitare a maghiarismului şi a Austro-Ungariei; celŭ mai mare periculŭ sĕ va ivi cu mórtea sa. Considerândŭ situaţiunea cea complicată şi grea a acestei ţĕrĭ, Tisza este mai necesarŭ aci, decâtŭ Bismark în Germania.

SCIRILE ḐILEI.

Invĕţătorii dela scólele poporale săsescĭ din Cohalmŭ, în şedinţa extra-ordinară din 10 Iuniu n., au constatatŭ influinţa durerósă ce o are propunerea limbei unguresci în scólele poporale asupra limbei materne a copiilorŭ. »Kol. Köz.« cu o nesărată îngâmfare, făcêndŭ amintire de casulŭ acesta, ḑice între altele: „Şi într'adevĕrŭ — ḑupă cum spunŭ — copiii de scólă vorbescŭ limba germană cu accentuare unguréscă. Monstruosŭ! Frumósa şi dulcea »Muttersprache“ a o vorbi cu pronunţare barbară unguréscă! Ce va sĕ urmeze de aicĭ? Tinerii nu vorŭ vorbi nemţesce! In locŭ de „Wohl« scriu »vól«, în locŭ de »fahne“ scriu „fáne«, şi încă în locŭ de »wann“ scriu „van“. Aşadér de aceea a decisŭ adunarea, că décă în înţelesulŭ legei esistente trebue sĕ se propună limba unguréscă, celŭ puţinŭ sĕ se reducă órele prescrise pentru limba maghiară, căcĭ limba unguréscă totŭ acela succesŭ îlŭ va avé ca şi mai nainte. Cu bucuriă sinceră primimŭ zelulŭ bravilorŭ băeţĭ de scólă, carĭ în mânia tuturorŭ presiunilorŭ, eserciate asupra lorŭ din partea învĕţătorilorŭ, învĕţă cu bucuriă limba maghiară, — limba lorŭ de statŭ. Dorimŭ, ca necioplitii învĕţătorĭ sĕ ia învĕţătură dela învĕţăceii lorŭ«. — Puţine şire şi multă simplicitate în fóia unguréscă. Dupŭ ea a zăpăci capetele însemnéză succesŭ culturalŭ!

—x—

Cetimŭ în „Voinţa Naţională«: „Direcţia fabricei de cioraprĭ, flanele şi mănuşĭ din *Braşovŭ*, proprietatea d-lui *A. Panţu*, a cerutŭ ministeriului comerciului din *România* autorisaţiunea de a se stabili acolo. Ministerulŭ a acordatŭ acéstă autorisaţie şi a intervenitŭ pe lângă direcţia căilorŭ ferate sĕ procure susŭ numitei fabricĭ înlesnirĭ de transportŭ.“

—x—

Acelaşĭ ḑiarŭ află, că maĭ mulţĭ industriaşĭ, în urma nereînoirei convenţiunei comerciale cu Austro-Ungaria, pentru a nu perde debuşeurile ce le aveau în România, s'au hotărîtŭ sĕ deschidă sucursala acolo. Astfelŭ fabrica de pânzăriă şi lănăriă *Samuel Taussig şi fiii* din *Viena* face cunoscutŭ printr'o circulară tuturorŭ stabilimentelorŭ şi caselorŭ de comerciu din România cu care era în relaţiunĭ, că, în vedere că convenţiunea de comerciu dintre România şi Austria n'a fostŭ reînoită, are intenţiunea de a stabili în România unŭ stabilimentŭ pentru fabricarea pânzei şi articulelorŭ de lână, astfelŭ ca sĕ pótă efectua şi pe viitorŭ şi cu aceeaşĭ îngrijire tóte comăndile pentru articolele pe carĭ de mai mulţĭ anĭ le-a furnisatŭ clienţilorŭ lorŭ din România.

—x—

In 17 Iuniu n. s'a pertractatŭ *procesulŭ Românilorŭ cu Grecii din Braşovŭ* în cestiunea bisericei Sf. Treimĭ din cetate. Incă în 1883, comunitatea română a intentatŭ comunităţiĭ grecescĭ unŭ procesŭ civilŭ, prin deputatulŭ Emerich *Hodossy*, pretinḑêndŭ proprietatea, averea şi fundaţiunile numitei bisericĭ. Comunitatea grecéscă a fostŭ representată prin deputatulŭ Stefanŭ Teleszky. Substratulŭ acusărei se suie la peste o jumătate milionŭ. Procesulŭ s'a decisŭ la tribunalulŭ r. din Pesta. Comunităţii române i s'a respinsŭ cererea.

—x—

In *Clujiu* s'a pertractatŭ în sĕptĕmâna acésta unŭ procesŭ de presă, intentatŭ de unŭ învĕţătorŭ romano-catolicŭ Clujianŭ în contra redactorului fóiei »Csalad és Iskola.« Juriulŭ a recunoscutŭ pe acusatulŭ vinovatŭ de delictulŭ vătămării de onóre şi tribunalulŭ l'a condamnatŭ la 40 fl. amendă bănéscă. Acusatorulŭ dăruì suma de despăgubire a cheltuelilorŭ, ce i s'a recunoscutŭ, reuniunei de maghiarisare unguresci. Etă unŭ nou isvorŭ descoperitŭ, pentru sporirea fondului reuniunii de maghiarisare. Mare minune ar fi sĕ nu se foloséscă „patrioţii“ mai desŭ de elŭ, pentru »gloria Kulturegyletului.“

—x—

„Reuniunea sodalilorŭ românĭ din Clujiu“, va da

FOILETONU.

Datine poporale.

(Din jurulŭ Năsĕudului)

I.

Cântecululŭ cununei.

Românii din jurulŭ Năsĕudului, şi anume: cei carĭ locuescŭ pe valea *Someşului mare* şi a *Sălăuţei*, între clasicele şi multŭ minunatele datinĭ poporale, ereḑite dela moşĭ şi strămoşĭ, şi păstrate în mersulŭ vremilorŭ cu o sfinţeniă şi acurateţă, ce rarŭ sĕ pótă întâlni la alte neamurĭ, — au şi datina numită „Cântecululŭ cununei.« Véra, când seceră grâulŭ, ducŭ — ca secerătóre — la câmpŭ mai multe femei, dintre carĭ parteaă precumpĕnitóre este compusă din drăgălaşe fetiţcane. Nicĭ înalte, nicĭ micĭ, tocmai cum potŭ sĕ fiă mai frumóse. Cu ochĭ negri, ca nóptea cea întunecósă, şi totuşĭ lucitorĭ ca stelele; cu obrajĭ ca doi trandafirĭ, ér cu guriţa ca o cireşă roşiă — aşa suntŭ fetiţcanele de Românŭ. D'apoi harnice şi riḑĕtóre!!

De cătră séră, după ce adică gată holda de seceratŭ, împletescŭ o cunună mare de grâu, cu aducerea căreia însărcinéză pe una dintre cele mai sdravene şi mai trupeşe fetiţcane. Acésta, ţinêndŭ cununa pe capŭ, plécă înaintea celorlalte secerătóre.

Apropiându-se cu cununa de satŭ, începŭ a cânta în corŭ:

De unde noi amŭ pornitŭ
Multe clăi amŭ rĕpeditŭ;[1])
De unde noi amŭ plecatŭ
Multe clăi amŭ ridicatŭ.
Stau clăile ridicate,
Ca cătanele'n parade,
Şi stau clăile tocmite,
Ca cătanele în glide.[2])
De unde cununa vine
Multe eară-'orŭ veni pline,
Că din susŭ din rĕsăritŭ
Mândră cunun'a pornitŭ.
Noi venimŭ pe drumŭ cu pétră
Dela holda secerată;
Seceratau fetele
Holdă ca păretele

Fetele o-au seceratŭ
Clăi feciorii-au ridicatŭ.

Cine cununa o-aduce
Curată-i ca sfânta cruce,
Cine-aduce cununa
Dréptă-i ca şi lumina,
Ca lumina cea de céră,
Când o punŭ domnii'n pahară,
Ca lumina cea de sĕu,
Când o punŭ domnii'n canceu.[3])
Noi venimŭ pe drumŭ cu brujĭ[4])
Cu cununa dela Clujŭ.
Luaţĭ séma, ce vedeţĭ,
Ca sĕ nu ne diochețĭ,
Că deşi suntemŭ puţintele
Ne-amŭ alesŭ de frumuşele.
Este-o pétră pe de noi
Adusă cu şese boi,
Róḑă-o cine-i strigoiŭ,
Ér' cine ne-o diochia,
Róḑă câte-o bucăţea!

Nu scimŭ: văile-au sĕcatŭ?
Orĭ ómenii nu-sŭ în satŭ?
Că pe noi nu ne-au udatŭ;
Nu scimŭ: ómenii-au muritŭ?
Că pe noi nu ne-au stropitŭ.
Daţĭ cu apă din părău,

Cu vinŭ dela fagădĕu![5])
C'aducemŭ mândră cunună
Sĕ vĕ facemŭ voiă bună.

Ajungêndŭ acasă la gazdă şi, întrândŭ în curte, fetiţcana, carea aduce cununa, ţine următórea oraţiă:

Bună séra, gazdă de ţéră,
Credŭ, că nu ni'i da ocară;
Noi de multŭ amŭ fi venitŭ,
Dér ni-a fostŭ grâu'ncâlcitŭ;
Mai de multŭ amŭ fi plecatŭ,
Dér ni-a fostŭ grâulŭ călcatŭ,
Diminéţă ne-amŭ sculatŭ.
Şi pe obrazŭ ne-amŭ spălatŭ,
Lui Dumneḑeu ne-amŭ rugatŭ,
Dumneḑeu ni-a ajutatŭ
Şi noi holda o-amŭ gătatŭ.
De trei ḑile amŭ pornitŭ,
Caii ni s'au ciumpăvitŭ,[6])
Curţile n'amŭ nimeritŭ;
Dér noi bine ne-amŭ purtatŭ
Şi cu Frânculŭ[7]) ne-amŭ luptatŭ,
Şi în curte amŭ întratŭ.
Dumnévóstră v'aţĭ lăudatŭ,
C'aveţĭ unŭ feciorŭ frumosŭ,
Ca şi faţa lui Christosŭ
Sĕ iée cununa josŭ!

[1]) Rĕpeditŭ; făcutŭ.
[2]) Glide (nemţ. Glied); rêndŭ, şirŭ.
[3]) Cană, urciorŭ.
[4]) Tină uscată.
[5]) Cârcĭumă.
[6]) Ologitŭ.
[7]) Francezulŭ.

o *Petrecere de véră* în 28 Iuniu s. n. 1886, în favórea fondului sĕu, în grădina la „Capulŭ turcescŭ“ (Törökfö). Inceputulŭ la 6 óre d. a. Prețulŭ intrărei: 50 cr. de persónă. Cu acéstă ocasiune elevilorŭ meseriașĭ li-se-vorŭ împărțĭ vestminte de véră, ér eĭ se vorŭ produce cu cântece și perorărĭ. Suprasolvirile se primescŭ cu mulțumită și se vorŭ chita pre cale diaristică. Participătorii își potŭ aduce victualie (mâncare).

—x—

Apele *Timișului* și *Vegei* au începutŭ sĕ scadă. In contra funcționarilorŭ societății pentru regularea Timișului și Vegei s'a ordonatŭ anchetă. S'a constatatŭ, că stăvilarele suntŭ micĭ și neputinciόse d'a apĕra de inundare.

—x—

„Voința Mehedințului“ dice, că în unele comune din plaiu Cloșianĭ în România a căzutŭ piatră în greutate de 300 grame; a omorîtŭ 25 vite marĭ, 150 oi, mai mulțĭ ómenĭ suntŭ bolnavĭ de loviturile grindinii; tóte casele descoperite; semănăturile distruse cu desăvîrșire.

—x—

Comisiunea franco-română pentru încheiarea uneĭ convențiunĭ comerciale între *Francia* și *România* a încheiatŭ o convențiune comercială provisoriă, până la tómnă, când se va presinta Corpurilorŭ legiuitóre române o convențiune comercială definitivă. Convențiunea provisoriă în cestiune este încheiată pe basa convențiunei dintre Elveția și România.

Demonstrațiune contra armatei.

Duminecă séra în 20 Iunie n. căpitănia orașului din Pesta primì scirea, ce sĕ lățise și în publicŭ, că în Strada corăbierului nisce turburătorĭ de strade au înscenatŭ o demonstrațiune contra armatei. Atitudinei plină de tactŭ a persónelorŭ militare atacate și repede-i întreveniri a poliției e a sĕ mulțămi, că demonstrațiunea n'a luatŭ dimensiunĭ mai marĭ. Etă cum au decursŭ lucrurile:

Pe la 9 óre, câțiva indivizĭ bine dispușĭ, séu amețițĭ, de vinŭ începură a insulta înaintea cafenelei »La împĕratulŭ Napoleon« pe patru soldațĭ din armata comună, carĭ mergeau în liniște pe drumŭ. Soldații ântâiŭ nu-i băgară 'n sémă; unulŭ dintre turburătorĭ însĕ striga mereu „Abzug!“ Soldații își pĕrdură acum răbdarea și unulŭ dintre ei sĕ întórse sĕ céră socotéla turburătorilorŭ. Atuncĭ unulŭ dintre aceștia trase o palmă soldatului și fugì apoi într'o casă din vecinătate. Soldații scóseră săbiile și urmăriră pe atentatorulŭ, pe care-lŭ și găsiră ghemuitŭ sub patŭ în locuința unei rude a sa. Intra'ceea pe stradă mulțimea sporì până la vr'o 300. Unii provocară poporulŭ sĕ bată pe cei patru soldați. Poliția voindŭ sĕ aresteze pe celŭ vinovatŭ, plebea se opuse, strigândŭ: »Josŭ cu armata! Josŭ cu poliția!« Vĕdêndŭ însĕ mulțimea că vine poliție multă, sĕ împrăștiă în tóte părțile. Acumŭ pălmuitorulŭ și unŭ lucrătorŭ, care agita mereu, fură arestați. Soldații încă fură dușĭ la poliție și, după ce se încheià procesŭ verbalŭ, fură escortați la casarmă.

Examenele publice,

La Școlele centrale greco-orient. române din Brașovŭ cu finea anului scolasticŭ 1885/6.

A) La școlele medii (gimnasiŭ, școla comercială și reală.)

Lunĭ în 23 Iunie. 8—8½ óre cl. VII. gim. Religiune, Catechetul I. Fericénŭ. 8½—9½ óre cl. VII gim. Latina, prof. N. Pilția. 9½—10 cl. VI Elina, P. Budiu. 10—11 cl. V. gim. Matematică, prof. L. Nastasi. 11—12 cl. IV. gim. Maghiară, prof. D. Făgărășanŭ. 3—4 cl. III. gim. Istoriă, prof. S. Moldovanŭ. 4—5 cl. II. gim. Latină, prof. S. Moldovanŭ. 5—6 cl. II. gim. Germână, prof. Dr. V. Glodariu.

Marțĭ în 24 Iunie. 10—12 óre esamineză profesorii concernențĭ pe elevele de cl. V. de fete din tóte obiectele. Sub durata esamenului sĕ vorŭ espune lucrurile de mână ale elevelorŭ cl. IV. și V.

Miercurĭ în 25 Iunie. 8—9 óre cl. I. gim. Latina, prof. A. Bârsénŭ. 8—10 cl. I. gim. Matematică, prof. P. Dima. 10—11 cl. VII. gim. Istoriă, prof. A. Bârsénŭ. 11—12 cl. VI. gim. Istor. natur. prof. Ip. Ilasievicĭ. Declamațiune română de unŭ scolarŭ din cl. VII. gim. 3—4 óre cl. IV. reală Geometriă, prof. I. Maximŭ. 4—5 cl. III. reală, Fisică, prof. G. Chelariŭ. 5—6 cl. II. reală Francesă, prof Dr. I. Bozocénŭ.

Joi in 26 Iunie. 8—9 óre cl. II. com. Dreptulŭ camb. prof. I. Socaciŭ. 9—10 cl. II. com. Coptabilitate, prof. I. C. Panțu. 10—11 cl. I. com. Ist. și Geografiă, prof. I. Scurtu. 11—12 cl. I. com. Germâna, prof. N. Pilția. 3—4 cl. I. reală, aritmetică, prof. G. Chelariŭ. 4—5 cl. I. reală, Geografiă, prof. D. Făgărășanŭ.

Vinerĭ în 27 Iunie. 9—10 óre cl. II. com. Religiă, Cath. B. Baiulescu. 10—11 cl. I. com. Maghiară, prof. A. Feneșanŭ. 11—12½ Tóte clasele facŭ esamenŭ din cântărĭ. (Teoria musicei și cântare în chorŭ), prof. supl. Gr. Tănăsescu,

B) La școla elementară capitală.

Lunĭ, în 16 Iunie. 8—9 óre a. m. clasa I. de copile. 9—10½ cl. II. 10½—12 III. 3—4½ p. m. cl. IV. La 4½ óre p. m. esercițiĭ gimnastice.

Marțĭ, în 17 Iunie. 8—9 óre a. m. clasa I. de copii. 9—10½ cl. II. 10½—12 III. 3—4½ p. m. cl. IV 4½—6 cl. V.

Examenele sĕ încheiă cu cântărĭ; érŭ la clasa de copii IV. și V., precumŭ și la clasa de copile III. și IV vorŭ premerge cântărilorŭ rĕspunsurile *din grădinăritŭ.*

C) Examenulŭ de maturitate.

1. La gimnasiŭ va fi în 20 și 21 Iunie. 2. La școla comercială în 18 (30) Iunie a. c. Examenulŭ de maturitate este publicŭ; eschișĭ suntŭ scolarii dela scólele medii și poporale. In 29 Iunie după serviţiu divinŭ cu rugăciune de mulțămită celebratŭ în biserica S. Nicolae din Scheĭ sĕ va încheia în sala cea mare a institutului anulŭ scol. 1885/6 cetindu-se clasificațiunile și distribuindu-se premiile.

La aceste examene precum și la festivitatea de încheiere a anului scol. are onóre Direcțiunea a învita pe părinții școlarilorŭ, precum și pe toți amicii și binevoitorii școlelorŭ nóstre.

Brașovŭ, în 5 Iunie 1886, *Direcțiunea.*

Mulțămită publică.

(Fine.)

Budapesta, 5 Iuniu 1886.

Colectante d. Alesandru Lazarŭ în Deșiu, dela d-nii: George Papŭ 5 fl., Ioanŭ Pelle, protopopŭ, 3 fl., Dr. Teodorŭ Mihali 2 fl., Augustinŭ Munteanŭ 1 fl., Gabrielŭ Manŭ 1 fl., Alesandru Lazarŭ 1 fl., suma 13 fl.

Colectantă d-na Letiția Oncu, Aradŭ, dela d-nii: Aurelŭ Suciu 3 fl., Dr. G. Vuia 1 fl., Dr. Pop Ioanŭ 1 fl., C. Nicóră 1 fl., Romulŭ Ciorogariu 1 fl., Letiția Oncu 3 fl., Paulŭ Tuncanŭ 1 fl. — Suma 11 fl.

D. Basiliu Iurca, Saraseu, 5 fl.

Colectante Nicolau Rădneanŭ, dela d-nii: Emiliu Bardoși 5 fl., Irene Essman 5 fl., Cossa Hermin 1 fl., Ioanŭ Suciu 1 fl. — Suma 12 fl.

Colectante Dr. Nicolau Maierŭ, protopopŭ, Sĕliște, dela d-nii: Dimitrie Romanŭ 3 fl., Ioachimŭ Munteanŭ 1 fl., R. Speck 1 fl., Iacobŭ Arseniu 1 fl., I. Comșia et fiu 1 fl., Iordache P. Roșca 1 fl., Ioanŭ Banciu 1 fl., Dumitru B. Comșia 1 fl., Bucurŭ Comșia 1 fl., Onisiforŭ Borcia 1 fl., A. Wemich 1 fl., Dimitrie Răsoiu 1 fl., Dariu Marcu 1 fl., Nicolae Nartea 1 fl., Nicolae Mosore 1 fl., Petru Indrieșiu 1 fl., Ioanŭ Popa 1 fl., George Vraciu 1 fl., Dr. Nicolau Celefariu 1 fl., Ioanŭ Bucețanŭ 1 fl., Dumitru Lăpĕdatŭ 1 fl., Ioanŭ B. Comșia 1 fl., Lupca Bloțŭ 1 fl., Ioanŭ P. Herța 1 fl., Dumitru N. Borcia 1 fl., Nicolae Teligradŭ 1 fl., Nicolae Sêrbu 1 fl., Ioanŭ Comșia 50 cr., Dumitru P. Hanciu 50 cr., Nicolae Petruțiu 1 fl., Petru Tĕmpănariu 5 fl., Dumitru N. Simionŭ 1 fl., Mihailă Stoica 1 fl., Dr. Nicolau Maierŭ 2 fl. — Suma 40 fl.

Liviu de Lemenyi 2 fl.

Colectante d. Alesiu Mangiuca, Oravița, dela d-nii: Dr Aurelŭ Maniu 5 fl., E. Trailă 5 fl., Simeonŭ Mangiuca 2 fl., I. Lepa 2 fl., Andreiu Ghidiu 2 fl., Alesandru Coca 50 c., Alesie Mangiuca 50 cr. — Suma 17 fl. minus 15 cr. porto = 16 fl. 85 cr. (Va urma.)

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alŭ »Gaz. Trans.«)

BUCURESCĬ, 25 Iuniu. — Camera a datŭ cu 83 contra 3 voturĭ, guvernului împuternicirea d'a încheia cu statele, care au relațiunĭ comerciale cu România, tractate provisorie și în cursulŭ vacanțelorŭ parlamentare. Etă textulŭ legei, care dă acéstă împuternicire:

Art. 1. — Guvernulŭ este autorisatŭ, după închiderea sesiunii legislative actuale, sĕ încheie cu guvernele Statelorŭ, carĭ au negociărĭ pendinte cu țéra nóstră, acte destinate a regula provisoriu relațiunile nóstre comerciale cu aceste State.

Art. 2. — Guvernulŭ, în afacerea acestorŭ acte provisorii, va lua în genere de basă tratatulŭ de comerțŭ încheiatŭ între România și Elveția.

Art. 3. — Aceste acte provisorii ale guvernului vorŭ fi executorii; îndată însĕ ce corpurile legiuitóre vorŭ fi întrunite, numitele acte vorŭ trebui sĕ fiă supuse aprobărei lorŭ.

BUCURESCĬ, 25 Iuniu. — Oposițiunea are de gândŭ sĕ întocméscă adĭ o demonstrațiune, spre a împedeca votarea convențiunei consulare dintre Germania și România.

PARISŬ, 25 Iuniu, — Infanteria și gendarmĭ au sositŭ în Treport, pentru ca sĕ împedece eventuale turburărĭ cu ocasiunea plecării contelui de Paris, care în urma legii de espulsare a părăsitŭ Francia. Imbarcarea contelui de Paris s'a făcutŭ în presența numeroșilorŭ amicĭ și aderențĭ fără nicĭ o turburare.

MILANŬ, 25 Iuniu. — Erĭ s'au arestatŭ nisce indivizĭ, carĭ intenționau sĕ pună la cale o grevă generală a țĕranilorŭ și carĭ stetéu în relațiunĭ cu cercurĭ de lucrătorĭ, anume în Pavia, Cremona, Brescia și Novarra.

DIVERSE.

NECROLOGU. — Maria Beer n. Mutzig, a repausatŭ în 22 Iuniu, în etate de 29 anĭ, în urma unei paralisii de inimă. Imormêntarea s'a făcutŭ adĭ, Joi, în cimitirulŭ rom. cat. din Blumĕna. Fiă'i țĕrîna ușoră!

Câțĭ elevi d'ai scólelorŭ germane înalte au participatŭ la rĕsboiulŭ din anulŭ 1870—1871? — In cartea de curêndŭ apărută a Dr. Wiese, „Reminiscențe din viéță și esperiențe în oficiu“, se respunde la acéstă întrebare: 2183 de elevĭ au părăsitŭ băncile scólei, pentru a lupta contra Franței. Numĕrulŭ profesorilorŭ, carĭ au participatŭ la campaniă, se urcă la cifra de 409.

Editorŭ: **Iacobŭ Mureșianu.**
Redactorŭ responsabilŭ: **Dr. Aurel Mureșianu**

La acésta rĕspunde gazda casii următórele:

Scumpa mea, copil'alésă,
Feciorulŭ nostŭ nu'i acasă,
Că-i dusŭ la móră
Cu grâu de botejune,[1])
Și morarulŭ nu-i acasă,
Că-i pe róstă
A pasce căpșune.
Dér o venì morarulŭ pe locŭ
Și o face „ciocŭ-pocŭ“
Și-o tocmì móra la locŭ,
Și-o turna grâu roșŭ în coșŭ;
Din coșŭ o cádé în pétră,
Din pétră în covată,
Din covată în desagă,
Trei tĕrițe și-o fărină
Pân' o fi desaga plină.

Fetișcana, carea ține cununa, dice astfelŭ:

D'apoi trimis'ațĭ cărțĭ
In tóte părțĭ
După trei borese,
Cu trei site dese
Dela Țeligradŭ[2]) alese?
Sĕ facă colacii câtŭ casa
Și țipóie[3]) pe câtŭ masa,

Sĕ tăiețĭ colacu'n două
Sĕ ne facețĭ părțĭ și nóuĕ,
Sĕ tăiețĭ colacu'n trii,
Că cu aia ni-țĭ ghici.

Gazda casii:

La Țeligradŭ amŭ umblatŭ,
Dér nimica n'amŭ aflatŭ:
Nicĭ borese alese,
Nicĭ site dese,
Dér fărina o-amŭ cernutŭ
Și colacŭ mare-amŭ făcutŭ.

Fetișcana cu cununa:

Gazda nóstră s'a lăudatŭ,
Că are-unŭ feciorŭ neînsuratŭ
Tinĕrŭ și frumosŭ,
Ca și fața lui Christosŭ,
Sĕ iée cununa josŭ,
Că-sŭ copilă tinerea
Și cununa mĭ este grea;
Dér nu'mĭ dațĭ dela ușă cu gușă,
Nicĭ dela vatră
Cu gura căscată!

Gazda casii dice cătră feciorulŭ sĕu — decă are, — la din contră cătră altulŭ:

Pășĭ, voinice, și o ia,
Că-i copilă tinerea
Și cununa'i este grea
Și nu o póte ține!

Fetișcana, lăsândŭ sĕ iée cununa, dice:

Sĕ fii gazdă veselósă
Pe o cunună frumósă;
Sĕ ai plugŭ cu șése boi,
Pogonicĭ[4]) batĕrŭ vre-o doi
Și staululŭ plinŭ de oi!

Corulŭ secerătórelorŭ cântă:

Mătură-țĭ, gazdă, coșu,
Că-țĭ aducemŭ grâu roșu;
Mătură-țĭ cușulŭ de plévă,
Că-țĭ aducemŭ grâu de trébă;
Mătură-țĭ coșulŭ de gozŭ,
Că-țĭ aducemŭ grâu frumosŭ;
Cunună de grâu cu érbă
Aducemŭ la omŭ de trébă;
Cunună de grâu curatŭ
Aducemŭ la omŭ bogatŭ.

Iuliu Bugnariu.

Strigăturĭ poporale din Sĕlagiu.

(Adunate de I. P. Lazarŭ.)

Mĕi bădiță drăgălașŭ,
Pe mine de ce mĕ lașĭ?
De ce nu vii îndĕrĕptŭ
Că eu forte te așteptŭ?

Vino mândră 'n susŭ la vii
Sĕ mâncămŭ mere gutui,
Sĕ ne fimŭ dragĭ ca dânteiu,
Sĕ tăiămŭ unŭ mĕrŭ în două
Sĕ legămŭ dragoste nouĕ.

***

Bate Dómne cu pedépsă,
Pe celŭ ce drăguța-și lasă.
Nu-lŭ lăsa sĕ aibă casă,
Nicĭ pâne bună pe masă.

***

Tu leliță de demultŭ
Ce-ai făcutŭ, de nu te uitŭ?
N'am făcutŭ bade nimică
Dér țĭ-am fostŭ dragă de mică.

***

De când béu la făgădău,
De-atuncĭ mĭ-e sumanulŭ rĕu.
De când béu la crâșmă 'n délŭ
De-atuncĭ mĭ-e sumanulŭ rarŭ.

***

Nevastă bărbatulŭ tĕu
Sémănă cu calulŭ meu;
Calulŭ meu e pintenogŭ,
Er bărbatulŭ tĕu e orbŭ.

[1]) Botezŭ.
[2]) Țeligradŭ = Constantinopolŭ.
[3]) țipău = pâne.

[4]) celŭ care mână boii.

Cursulŭ la bursa de Viena

din 23 Iunie st. n. 1886.

Rentă de aurŭ 4%	106 30
Rentă de hârtiă 5%	94.80
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	154.80
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	100.30
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	128 25
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	120.50
Bonurĭ rurale ungare	105.30
Bonurĭ cu cl. de sortare	105.20
Bonurĭ rurale Banat-Timișŭ	105.20
Bonurĭ cu cl. de sortare	105.20
Bonurĭ rurale transilvane	105 20
Bonurĭ croato-slavone	105.20
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	100.—
Imprumutulŭ cu premiu ung.	120.25
Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului	125.20
Renta de hărtiă austriacă	85.20
Renta de arg. austr.	85.75
Renta de aurŭ austr.	116 95
Losurile din 1860	139 20
Acțiunile băncei austro-ungare	876 —
Act. băncei de creditŭ ung.	286.75
Act. băncei de creditŭ austr.	279.90
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.94
Napoleon-d'orĭ	9.99½
Mărcĭ 100 împ. germ.	61.95
Londra 10 Livres sterlinge	126.15

Bursa de Bucurescĭ.

Cota oficială dela 10 Iunie st. v. 1886.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%).	92½	93¼
Renta rom. amort. (5%)	95½	96—
» convert. (6%)	87—	88—
Împr. oraș. Buc. (20 fr.)	32—	35—
Credit fonc. rural (7%)	105¼	106½
» „ „ (5%)	88—	89—
» » urban (7%)	101¾	102½
» » » (6%)	93—	94—
» » » (5%)	84—	85—
Banca națională a Românieĭ 500 Lei	——	——
Ac. de asig. Dacia-Rom.	——	——
« » » Națională	——	——
Aurŭ contra bilete de bancă	14½	15.—
Bancnote austriace contra aurŭ.	2.00—	2.04

Cursulu pieței Brașovŭ

din 24 Iunie st. n. 1886.

Bancnote românescĭ	Cump.	8.56	Vênd.	8.60
Argint românesc	»	8.50	»	8.60
Napoleon-d'orĭ	»	9.95	»	10.00
Lire turcescĭ	»	11.27	»	11.30
Imperialĭ	»	10.26	»	10.29
Galbenĭ	»	5.88	»	5.92
Scrisurile fonc. »Albina«	»	100.—	»	101.—
Ruble Rusescĭ	»	122.—	»	123.—
Discontulŭ	»	7—10 % pe anŭ.		

Tarifa anunțurilorŭ si insertiunilorŭ.

Anunciurĭ în pagina a IV-a linia de 30 litere garmond fl. — cr. 6.
Pentru insertiunĭ și reclame pagina a III linia à fl. — cr 10.

Pentru repețirĭ se acórdă următórele rabate:

Pentru repețirĭ	de	3— 4 orĭ	10%
„ „	„	5— 8 „	15%
„ „	„	9—11 „	20%
„ „	„	12—15 „	30%
„ „	„	16—20 „	40%
Dela 20 de repețirĭ în susŭ			50%

Pentru anunciurĭ ce se publică pe mai multe lunĭ se facŭ învoirĭ și reducerĭ și peste cele însemnate mai susŭ.

Avisŭ d-lorŭ abonațĭ!

Rugămŭ pe d-nii abonațĭ ca la reînoirea prenumerațiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ și numerii de pe fâsia sub care au primitŭ diarulŭ nostru până acuma.

Domnii ce se aboneză din nou sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ și sĕ arate și posta ultimă. *ADMINISTR. „GAZ. TRANS."*

Mersulŭ trenurilorŭ

pe linia **Predealŭ-Budapesta** și pe linia **Teiușŭ-Aradŭ-Budapesta** a calei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Bucurescĭ	—	—	7.45	—
Predealŭ	—	—	12.50	—
	—	—	1.09	—
Timișŭ	—	—	1.40	—
Brașovŭ	—	—	2.27	—
	6.22	—	2.55	—
Feldióra	7.01	—	3.38	—
Apatia	7.33	—	4.17	—
Agostonfalva	8.01	—	4.47	—
Homorodŭ	8.45	—	5.42	—
Hașfaleu	10.10	—	7.37	—
Sighișóra	10.29	—	8.01	—
	10.39	—	8.21	—
Elisabetopole	11.19	—	9.05	—
Mediașŭ	11.54	—	9 43	—
Copsa mică	12.12	—	10.02 10.30	—
Micăsasa	12.56	—	10.50	—
Blașiu	1.30	—	11.29	—
Crăciunelŭ	1.45	—	11.47	—
Teiușŭ	2.11	—	11.35	—
Aiudŭ	2.55	—	1.04	—
Vințulŭ de susŭ	3.17	—	1.30	—
Uióra	3.24	—	1.39	—
Cucerdea	3.31	—	2.07	—
Ghirisŭ	4.09	—	3.03	—
Apahida	5.36	—	5.08	—
Clușiu	5.56	—	5 35	—
	6.16	—	—	8.00
Nedeșdu	6.37	—	—	8.34
Ghirbĕu	6.53	—	—	8.59
Aghirișŭ	7.08	—	—	9.34
Stana	7.34	—	—	10.16
Huiedinŭ	7.55	—	—	11.04
Ciucia	8.35	—	—	12 17
Bucia	8.53	—	—	12.47
Bratca	9.12	—	—	1.21
Rév	9.31	—	—	2.05
Mezö-Telegd	10 06	—	—	3.08
Fugyi-Vásárhely	10.25	—	—	3.39
Várad-Velințe	10.35	—	—	3.55
Oradia-mare	10.41	—	—	4.06
	10.51	—	10.37	—
P. Ladány	12.37	—	1.45	—
Szolnok	2.58	—	5.34	8.22
Buda-pesta	6.00	—	10.05	10.30
Viena	—	—	10.50	—
	3.00	8.50	6.05	—

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ omnibus	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	—	—	—	—	—
Budapesta	6.47	1.45	3.15	6.20	8.00
Szolnok	10.37	3.44	7.29	9.11	11.40
P. Ladány	1.44	5.21	8.27	11.26	2.31
Oradea mare	5.33	6.41	—	1.28	—
Várad-Velencze	—	—	9.45	2.00	—
Fugyi-Vásárhely	—	—	9.59	2 11	—
Mezö-Telegd	—	7.14	10.28	2.34	—
Rév	—	7.42	11.36	3.18	—
Bratca	—	—	12.10	3.41	—
Bucia	—	—	12.43	4.01	—
Ciucia	—	8.31	1.31	4.26	—
Huiedin	—	9.01	2.56	5.08	—
Stana	—	—	3.29	5.27	—
Aghiriș	—	—	4.00	5.50	—
Ghirbĕu	—	—	4.18	6.02	—
Nedeșdu	—	—	4.36	6.24	—
Clușiu	10.01	—	5.05	6.43	—
	10.26	—	—	7.03	—
Apahida	10.52	—	—	7.26	—
Ghiriș	12.37	—	—	8.51	—
Cucerdea	1.36	—	—	9.31	—
	1.48	—	—	9.43	—
Uióra	1.57	—	—	9.51	—
Vințulŭ de susŭ	2.06	—	—	9.58	—
Aiudŭ	2.46	—	—	10.24	—
Teiușŭ	3.01	—	—	10.44	—
Crăciunelŭ	3.45	—	—	11.28	—
Blașŭ	4.06	—	—	11.44	—
Micăsasa	4.45	—	—	12.18	—
Copșa mic	5.05	—	—	12.36	—
Mediașŭ	—	—	—	1.22	6.01
Elisabetopole	—	—	—	1.56	6.40
Sigișóra	—	—	—	2.34	7.20
Hașfaleu	—	—	—	3.02	8.01
Homorod	—	—	—	4.41	10.05
Agostonfalva	—	—	—	5.30	11.02
Apatia	—	—	—	6.03	11.37
Feldióra	—	—	—	6.35	12.14
Brașovŭ	—	—	—	7.14	1.09
	—	—	—	—	1.50
Timișŭ	—	—	—	—	2.48
Predealŭ	—	—	—	—	3.23
	—	—	—	—	4.56
Bucurescĭ	—	—	—	—	9.40

Nota: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Teiușŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Teiușŭ	11.09	—	3.56
Alba-Iulia	11.46	—	4.27
Vințulŭ de josŭ	12.20	—	4.53
Șibotŭ	12.52	—	5.19
Orăștia	1.19	—	5.41
Simeria (Piski)	1.48	—	6.08
Deva	2.35	—	6.39
Branicĭca	3.04	—	7.04
Ilia	3.36	—	7.29
Gurasada	3.50	—	7.41
Zam	4.25	—	8.12
Soborșin	5.09	—	8.49
Bĕrzova	5.56	—	9.29
Conopŭ	6.18	—	9.49
Radna-Lipova	6.57	6.14	10.23
Paulișŭ	7.12	6.30	10.37
Gyorok	7.27	6.47	10.52
Glogovațŭ	7.56	7.17	11.18
Aradŭ	8.10	7.32	11.32
Szolnok	2.39	—	4.53
	3.16	—	5.10
Budapesta	6.50	—	8.16
Viena	—	—	6.05

Budapesta-Aradŭ-Teiușŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ acceleratŭ	Trenŭ omnibus
Viena	11.00	—	—
Budapesta	8.05	—	8.00
Szolnok	11.02	—	11.40
	11.12	—	12.00
Aradŭ	3.37	—	5.25
Glogovațŭ	4.13	—	6.19
Gyorok	4.38	—	6.46
Paulișŭ	4.51	—	7.00
Radna-Lipova	5.10	—	7.23
Conopŭ	5.38	—	7.51
Bĕrzova	5.57	—	8.10
Soborșin	6.42	—	5.58
Zam	7.14	—	9.28
Gurasada	7.43	—	9.56
Ilia	8.01	—	10.17
Branicĭca	8.21	—	10.38
Deva	8.47	—	11.05
Simeria (Piski)	9.05	—	11.23
Orăștiă	10.10	—	12.24
Șibotŭ	10.34	—	12.53
Vințulŭ de josŭ	11.04	—	1.22
Alba-Iulia	11.19	—	1.40
Teiușŭ	12.05	—	2.24

Aradŭ-Timișóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne
Aradŭ	6.00	—	8.18
Aradulŭ nou	6.23	—	8.32
Németh-Ságh	6.48	—	8.51
Vinga	7.19	—	9.07
Orczifalva	7.38	—	9.20
Merczifalva	7.56	—	9.32
Timișóra	8.42	—	10.09

Simeria (Piski) Petroșenĭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Simeria	—	11.50	2.23
Streiu	—	12.27	3.00
Hațegŭ	—	1.19	3.49
Pui	—	2.10	4.40
Crivadia	—	2.57	5.28
Banița	—	3.35	6.07
Petroșenĭ	—	4.04	6.39

Timișóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timișóra	6.02	—	5.00
Merczifalva	6.40	—	5.50
Orczifalva	6.52	—	6.07
Vinga	—	—	6.32
Németh-Ságh	—	—	6.53
Aradulŭ nou	—	—	7.24
Aradŭ	—	—	7.40

Petroșenĭ—Simeria (Piski)

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de pers.
Petroșenĭ	6.49	9.33	—
Banița	7.27	10.14	—
Crivadia	8.06	10.54	—
Pui	8.50	11.37	—
Hațegŭ	9.31	12.17	—
Streiu	10.16	12.58	—
Simeria	10.53	1,35	—

Tipografia *ALEXI* Brașovŭ. Hârtia din fabrica d-lorŭ Königes & Kopony, Zernescĭ.